

Betænkning

over den af statsrevisorerne afgivne betænkning over statsregnskabet for finansåret 1957-58.

(Afgivet af udvalget den 18. februar 1960).

Udvalget har afholdt 3 møder og har indhentet oplysninger om en række forhold. Der er modtaget oplysninger fra *finansministeriet* om bolig tjenestetelefonordningen; fra *socialministeriet* om udbetalte honorarer til en arkitekt og en ingeniør uden bevillingsmæssig hjemmel — sagen ordnes nu gennem bevillingsmyndighederne; fra *undervisningsministeriet* om forskudsrekvisitionerne på skolefondene; fra *forsvarsministeriet* om begrænsning af depoter og forskudsbeholdninger hos attachéerne i USA til brug for større indkøb af materiel og om spørgsmålet om godtgørelse for dobbelt husførelse; fra *ministeriet for offentlige arbejder* om beregningen af brændselstillæget i overenskomsten mellem Københavns kommune og statsbanerne; fra *ministeren for Grønland* om planerne for fiskerianlæg i Holsteinsborg, om redegørelsen fra kulbrudsudvalget, om tjeneste-

funktionærboligerne i Grønland og om forliset af lægebåden „Holger Kjør“.

Fra ministeren for Grønland har udvalget endvidere modtaget den som bilag optrykte skrivelse.

Udvalget har taget de givne oplysninger til efterretning og stiller herefter i overensstemmelse med statsrevisorerne følgende

Forslag

til

folketingsbeslutning i henhold til grundlovens § 47 med hensyn til statsregnskabet for finansåret 1957-58.

Statsregnskabet for 1957-58 godkendes.

Anders Andersen.

Brodthagen,
formand.

Poul Claussen.

Fanger.

Gorrsen.

Ove Hansen.

Poul Hansen (Svendborg).

Conrad Kofoed.

Ejner Kristensen.

Johs. E. Larsen.

Morten Larsen,
næstformand.

Marie Antoinette von Lowzow.

Th. Mikkelsen.

J. M. Pedersen.

Johan Poulsen.

Paabøl.

Astrid Skjoldbo.

Bilag

MINISTEREN FOR GRØNLAND

Den 21. oktober 1959.

Formanden for det af folketinget nedsatte udvalg angående den af statsrevisorerne afgivne betænkning for statsregnskabet 1957-58.

Efter modtagelsen af statsrevisorernes betænkning for finansåret 1957-58 har jeg med den kongelige grønlandske handels direktør drøftet den af statsrevisorerne på side 59 vedrørende den kongelige grønlandske handels regnskaber anførte bemærkning, der lyder som følger:

„Som det foran fremgår, viser det sig, at fremsendelsen af regnskaberne for den kongelige grønlandske handel — uanset at man for at lette regnskabsførelsen er gået over til anvendelse af kalenderåret — stadig forsinkes, og statsrevisorerne gør således foranlediget opmærksom på, at de fastlagte frister nøje må overholdes og i givet fald bør kunne medføre konsekvenser for tjenestemænd, der ikke medvirker til overholdelsen heraf.“

Som resultat af denne drøftelse kan jeg oplyse følgende:

På den kgl. grønlandske handel stod man uforstående over for, hvad der kunne ligge i denne bemærkning, idet Handelen ikke var sig bevidst på noget tidspunkt at have overskredet fastlagte frister med hensyn til regnskabsaflægning, og telefoniske henvendelser fra Handelen til 3. revisionsdepartement og finanshovedbogholderiet bekræftede, at man ikke fra disse institutioner havde fundet anledning til på noget tidspunkt at påtale forsinkelser.

Gennem folketingets bureau har Handelen nu fået oplyst, at den anførte antegnelse ikke havde relation til regnskabernes rettidige aflevering, men derimod sigtede mod de differencer, der opstår mellem de bevilgede beløb og de endelige regnskabstal som følge af, at Handelen på det tidspunkt, da

ændringsforslag til lov om tillægsbevilling for 1957-58 blev udarbejdet, kun var i besiddelse af regnskabstal fra Grønland for mellem 8 og 10 af årets måneder.

Dette forhold har gjort sig gældende lige siden Handelens selvstændige regnskab blev bygget op efter nyordningen, der gennemførtes, efter at Grønlandskommissionen af 1948 havde afleveret sin betænkning i 1950. Handelens kommentarer hertil, som i øvrigt gengives af statsrevisorerne, er uændret gået igen år efter år, og forholdet har ikke tidligere givet anledning til påtale.

Jeg må i denne forbindelse gøre opmærksom på, at man i 1952 ikke gik over til anvendelse af kalenderåret for at lette regnskabsførelsen, men for at gøre regnskabet mere aktuelt. Indtil da vedrørte de grønlandske tal i statsregnskabet nemlig ikke samme år som statsregnskabet i øvrigt, men det forudgående finansår. På den måde havde man klaret de vanskeligheder, som skyldes de særlige grønlandske kommunikationsproblemer.

I 1952 blev talmaterialet gjort mere aktuelt, men betingelsen herfor var, at man som regnskabsår for Grønland måtte bruge kalenderåret i stedet for finansåret. Herved blev den tid, som er til rådighed for regnskabsafslutningen, reduceret med 9 måneder.

Over for disse mere aktuelle tal står den ulempe, at det er umuligt at fremskaffe endelige regnskabstal på det tidspunkt, hvor ændringsforslag til tillægsbevillingslov skal indgives, jfr. foran.

Udarbejdelsen af Handelens regnskaber er meget kompliceret, idet denne er kædet

sammen med optælling af varebeholdninger, der omfatter mellem 5 000 og 12 000 varer ved hvert af de 87 handelssteder — afhængigt af stedets størrelse. Mange af disse handelssteder er fjernt beliggende og ofte utilgængelige. Efter fysisk optælling af varelagrene følger et omfattende beregnings- og afstemningsarbejde. Hertil har man ikke altid tilstrækkeligt personale, idet man ikke — som hernede — kan supplere arbejdsstyrken med kvalificeret vikarhjælp.

Handelen arbejder imidlertid på at gennemføre en hurtigere og mere effektiv regnskabsaflæggelse. I løbet af 1958 foretoges således en væsentlig modernisering og rationalisering af hele regnskabsystemet, jfr. statsrevisorernes betænkning side 64 f.

Denne foranstaltning resulterede i, at regnskabsgrundlaget for ændringsforslag til tillægsbevillingslov for 1958-59 omfattede 10-11 måneder.

I fortsættelse af nævnte bestræbelser arbejder Handelen endvidere på at ændre den nuværende fysiske optælling i december måned til en regnskabsmæssig opgørelse med beholdningskontrol, udført successivt over årets måneder.

En forudsætning for etablering af dette vareregnskabsystem er den i 1958 gennemførte ændring i regnskabsaflæggelsen, hvorefter handelschefen ikke længere personligt har det fulde økonomiske ansvar for stedets beholdninger, men derimod kun et forretningsmæssigt ansvar.

Under hensyn til art og omfang af Handelens virksomhed, og at Handelen arbejder med en balance, som i det pågældende år var på ca. 169 mill. kr., forekommer den af statsrevisorerne fremdragne difference mellem bevilling og regnskab, ca. 143 000 kr., i øvrigt ringe.

Differencen udgør mindre end én promille af balancen og mindre end to procent af statens tilskud til Handelens drift.

Uanset de allerede gennemførte og yderligere planlagte forbedringer kan man næppe heller forvente, at Handelen kan nå frem til et system, der giver differencer af en mindre størrelsesorden end den, man har haft i 1957 — forudsat, at man ikke vil nøjes med at afslutte statsregnskabet med skønnede tal og regulere i det efterfølgende år eller gå tilbage til den før 1952 gældende langt mere utilfredsstillende ordning.

Under henvisning til foranstående vil jeg gerne tilføje, at statsrevisorernes konklusion forekommer mig uforståelig, da jeg ikke kan se, at Handelens medarbejdere på noget punkt har gjort sig skyldige i forømmelser i forbindelse med fremskaffelse af oplysninger, som er nødvendige for udarbejdelse af ændringsforslag til lov om tillægsbevilling.

Jeg har tilladt mig at sende kopi af denne skrivelse til statsrevisoratet for statsregnskabet 1957-58.

Kai Lindberg.